

A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV TANÍTÁSÁNAK PROGRAMJA

A SZINT

A1 (BELÉPŐ) SZINT

KINEK SZÓL: kezdőknek, akik sohasem kerültek kapcsolatba a magyar nyelvvel.

CÉL: Ezen a szinten a magyar nyelvvel való ismerkedés mellett az alapvető nyelvi készségek kialakítása a cél. Az alapszókincs és a kezdetleges kommunikációhoz szükséges nyelvtani szerkezetek, nyelvi ismeretek elsajátítása. Az egyes témaköröknek megfelelően a jelöltnek meg kell tanulnia hogyan juthat az alapvető információk birtokába, tudnia kell kérdéseket feltenni, a kérdésekre adott válaszokat meg kell értenie és ki kell szűrnie az őt érdeklő adatokat. Meg kell tanulnia azt is, hogy amennyiben nem érti a választ, hogyan tegyen fel tisztázó kérdéseket.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanuló megismerkedik a magyar beszédhangokkal és fel tudja ismerni őket a beszédprodukció során. A non-verbális kommunikáció különböző formái valamint más vizuális eszközök segítségével megérti a beszéd verbális tartalmát. Megérti a szóbeli üzeneteket – kérdéseket, utasításokat, parancsokat, valamely tevékenységgel kapcsolatos felhívásokat, utasításokat stb. és szóban valamint gesztusokkal válaszol rájuk. Megérti a rövid párbeszédet, témakörökkel kapcsolatos szóbeli szövegeket.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló megérti a rövid személyes információkat tartalmazó írott szövegeket, az alapvető kifejezéseket saját magával, a családjával, a közvetlen környezetével kapcsolatban, amennyiben lassan és tagoltan adják elő a szöveget.

BESZÉDKÉSZSÉG

A tanuló megtanulja ejteni a magyar beszédhangokat. Meg tudja különböztetni a rövid és hosszú hangokat és megismerkedik jelentésmegkülönböztető szerepükkel. A jelöltet fel kell készíteni arra, hogy képes legyen alapvető nyelvi funkciókat szóban megoldani: bemutatkozni, bemutatni egymásnak két személyt, tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, leírni dolgokat és személyeket jellemezni. A tanuló válaszolni tud az egyszerű kérdésekre, kérdéseket tud feltenni, és aktívan részt tud venni az egyszerűbb párbeszéd kialakításában.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

Elsajátítja a magyar betűket és megismerkedik az alapvető helyesírási normákkal: szóelemző, fonetikus, hagyományos helyesírási elvekkkel, az idegen szavak és nevek írásával. A tanuló el tudja olvasni az egyszerűbb szövegeket. A jelölt képes alapvető nyelvi funkciókat írásban megoldani: tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, leírni dolgokat és személyeket. Meg tud írni egy képeslapot, ki tud tölteni egy egyszerűbb űrlapot pl. a szállodában ahol személyes adatokat kell beírni: név, cím, nemzetiség.

NYELVI ISMERETEK

Alapvető nyelvtani ismeretekre tesz szert. Megismerkedik a magyar hangok rendszerével. A nyelv aglutináló jellegével, elsajátítja a legfontosabb toldalékokat: többes szám jele, helyhatározós viszonyragok, alanyi és tárgyas igeragozás, számnevek (határozott és határozatlan számok).

TÉMAKÖRÖK/SZITUÁCIÓS KERETEK:

- 1. Személyünk – bemutatkozás:** név, foglalkozás, életkor, állampolgárság, lakóhely
- 2. Otthon, lakás:** lakás, ház, egyéb épületek, helyiségek, bútorok, a lakás nagysága, fekvése
- 3. Foglalkozás, tanulás:** munkahely/iskola; foglalkozás megnevezése, pár szavas jellemzése
- 4. A család:** családtagok, rokonság
- 5. Vásárlás:** élelmiszer, ruhanemű, lábbeli, a mindennapokhoz szükséges termékek beszerzése; piac
- 6. Étterem:** étel-ital, rendelés, ki mit szeret és mit nem; melyik éttermet ismeri;
- 7. Közlekedés, utazás:** járművek, jegyváltás, taxi, benzinkút, útbaigazítás
- 8. Egészség, betegség:** közérzet, néhány betegség, orvosnál
- 9. Posta, bank:** levélfeladás, pénz, pénzváltás
- 10. Szabadidő, sport:** kirándulás (időjárás), mozi, színház, olvasás
- 11. Számok és számolás:** számolás 100-ig

A2 (ALAP)SZINT

KINEK SZÓL: kezdőknek, de akik már megismerkedtek a magyar nyelv jellegével és kisebb szókinccsell is rendelkeznek.

CÉL: Ezen a szinten is az alapvető nyelvi készségek kialakítása a cél. Az elsajátított szókinccs bővítése, a kezdetleges kommunikációhoz szükséges nyelvtani szerkezetek, nyelvi ismeretek elsajátítása.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanuló megérti a különálló mondatokat és a gyakran használatos kifejezéseket, amelyek alapvető tevékenységi körébe tartoznak (pl. személyes adatok, családdal kapcsolatos

információk, vásárlás, munkahely stb.). Egyszerűbb és megszokott tevékenységei során párbeszédet tud folytatni, amely egyszerű, közvetlen információcserét tartalmaz ismert és hétköznapi dolgokról. Röviden el tudja mondani a foglalkozásával, közvetlen környezetével kapcsolatos tényeket. A jelöltet fel kell készíteni rövid, egyszerűbb párbeszéd, szövegek valamint az audiovizuális médiából átvett vagy nyilvánosan elhangzó rövid informatív szövegek megértésére. A tanuló megérti és tudja használni az egyszerűbb és alapvetőbb kifejezéseket, amelyek szükségesek a kezdetleges kommunikáció lebonyolításához, lényegileg megérti a szövegekben megfogalmazott tényállást és a közlési szándékot.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló rövid, egyszerűbb olvasmányokat olvas. Megérti az egyszerűbb közérdekű és nyilvános szövegeket (közlekedési információk, ügykezeléssel kapcsolatos utasítások stb.), alapszintű tényközlő szövegeket (használati utasítások, reklámok, stb.) Meg tudja találni bennük a meghatározott, könnyen kikövetkeztethető információkat. Ezek olyan típusú szövegek, amilyenekkel a jelölt célnyelvi környezetben már a nyelvtanulás igen korai fázisában találkozhat és amelyek segítik az alapvető konkrét kommunikációs szükségleteik kielégítését.

BESZÉDKÉSZSÉG

A tanuló begyakorolja a magyar beszédhangok helyes artikulációját, megismerkedik a mondathangsúllyal, és a hanglejtéssel. A tanulót fel kell készíteni egyszerűbb kommunikáció folytatására, amennyiben a beszédpartner lassan és tagoltan beszél, valamint segítőkész. Megtanul válaszolni egyszerű kérdésekre és kérdéseket feltenni a számára közel álló területekkel, valamint a pillanatnyi szükségleteivel kapcsolatban. Részt tud venni a megjátszott szituációkban való beszélgetésekben. Ezen kívül alapszinten ki tudja fejezni véleményét az ismert témakörökben és alapvető érdekeit nyelvileg kifejezésre tudja juttatni. Telefonbeszélgetéseket is le tud folytatni. Párbeszéd a boltban, postán, pénzváltóban. Egyszerűbb kifejezésekkel és rövid mondatokkal jellemezni tudja családtagjait és más személyeket, életkörülményeiről, iskoláztatásáról, mostani és korábbi munka helyéről tud beszélni.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

A tanuló rövid, egyszerűbb üzeneteket és feljegyzéseket tud írni. Személyes jellegű, egyszerű levelet tud írni: pl. köszönőlevelet. Képes alapvető nyelvi funkciókat írásban megoldani: tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, személyeket jellemezni, és véleményét adekvát módon kifejezni. Felfigyel az alapvető helyesírási problémákra: ly írása, írásjelek használata, hasonulás stb.

NYELVI ISMERETEK

A megszerzett nyelvtani ismeretek automatizmusig való begyakorlása, valamint új ismeretekkel való bővítése. Határozóragok, névutók, névmások.

TÉMAKÖRÖK/ SZITUÁCIÓS KERETEK:

1. A társaság és társas kapcsolatok: barátok, szomszédok, szélesebb rokonsági kapcsolatok, vendégség, ajándékozás

2. **Hétköznapi otthoni tevékenységek:** órarend, napszakok, évszakok, hónapok, egy nap leírása,
3. **Ünnepek:** újév, születésnap
4. **Foglalkozás, tanulás:** iskola (tanterem, tantárgyak, szünet), munkahely
5. **Vásárlás:** ajándékok, boltok, pékség, hentesüzlet
5. **Étterem:** éhség, szomjúság, kedvenc éttermek, menü, cukrászda, kávézó
6. **Közlekedés, utazás,** közlekedés a városban és a városon kívül, a közlekedés résztvevői
7. **Egészség, betegség:** testrészek, tisztálkodás, fogorvos, fáradtság, pihenés, betegség, egészség, rendelő,
8. **Posta, bank:** cím, telefonszám, bankkártya
9. **Szabadidő, sport:** múzeumok, kiállítások, kedvenc sport, sportfelszerelés
10. **Számok:** a számnevek fajtái.
11. **Város és falu:** foglalkozások, mezőgazdasági munkálatok, gyáripár.

B SZINT

B1 (KÜSZÖB)SZINT

KINEK SZÓL: Akiknek alapfokú a magyar nyelvtudásuk (A szint), akiknek családjában otthon magyarul beszélnek, de ők maguk csak kis mértékben sajátították el a nyelvet.

CÉL: A mindennapi élethelyzetekben és szakmai tevékenység során előforduló egyszerű, magyar nyelvi kommunikációhoz szükséges ismeretek kialakítása. A tanuló megismeri a magyar nyelvű beszédközösség legelemibb mindennapi kommunikációs és kulturális szokásait.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanuló megérti a lassú és világos köznyelvi beszédet, amely jól ismert témákról szól (pl. család, otthon, szabadidő, munkahely stb.). Reagál a hozzá intézett beszédre, nem veszíti el a társalgás fonalát. Megérti a lényeges információkat gyakori, mindennapi, vagy munkával kapcsolatos témákban. Azonosítani tudja a fő mondanivalót és egyes részleteket is, megérti a közlés fő üzenetét, ha a beszéd világos köznyelven folyik, és ha számára ismert dolgokról szól, a munkahelyével vagy iskolával, illetve szabadidős tevékenységeivel stb. kapcsolatos. Utazás közben, célnyelvi környezetben, a szituációk többségében fel tudja találni magát.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló megérti az egyszerű írásos szövegeket, mert aktív, minimum-szókincsén túlmenően arányos, passzív szókészlet-tartományt is birtokol, valamint ismeri a célnyelv alapvető szerkezeteit. Megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén. Megérti az egyszerűbb közérdekű és nyilvános szövegeket (közlekedési információk, ügykezeléssel kapcsolatos utasítások stb.), alapszintű tényközlő szövegeket (használati utasítások, reklámok, stb.), rövid személyes információkat (személyes levél,

üzenet). Ezek olyan típusú szövegek, amilyenekkel a tanuló célnyelvi környezetben már a nyelvtanulás igen korai szakaszában találkozhat. A tanuló megérti a mai magyar nyelven írt egyszerűbb, valamint a szakterületével kapcsolatos szövegeket. Megérti az élményleírásokat és a különböző érzéseket, óhajokat a magánlevelekben.

BESZÉDKÉSZSÉG

A tanuló képes kifejezni elemi igényeit és alapvető nyelvi funkciókat szóban megoldani: tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, leírni dolgokat és személyeket, véleményét adekvát módon kifejezni és alapvető érdekeit nyelvileg kifejezésre juttatni. A tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre való utazás során adódik. Felkészülés nélkül be tud kapcsolódni olyan beszélgetésekbe, amelyeknek tárgya a család, a szabadidő és az időszere események. Egyszerű, összefüggő beszédprodukciónak tud nyújtani azokkal a dolgokkal kapcsolatban, amelyek személyes érdeklődési körébe tartoznak. Egyszerű módon el tud mondani egy-egy eseményt, élményt, tapasztalatot, beszélni tud álmairól, reményeiről, ambícióiról. Röviden indokolni tudja és meg tudja magyarázni véleményét és terveit. Rövid kis viccet tud mondani, összefoglalni egy részletet kedvenc könyvéből, vagy filmjéből.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

A tanuló képes a számára ismerős témákban egyszerű szöveget létrehozni és írásban rögzíteni, valamint alapvető nyelvi funkciókat írásban megoldani: tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, leírni dolgokat és személyeket, valamint véleményét adekvát módon kifejezni.

NYELVI ISMERETEK

Alanyi és tárgyas ragozás begyakorlása. Az ige múlt ideje. Felszólító mód. A határozóragok másodlagos funkciói. Helyesírási elvek. Szóelemző írásmód, idegen nevek írása. A hangok egymásra hatása (a magánhangzók illeszkedése, a mássalhangzók hangtani viselkedése).

TÉMAKÖRÖK/SZITUÁCIÓS KERETEK:

A már meglévő lexikai keret begyakorlása és új szavakkal, szerkezetekkel való bővítése.

- 1. A társaság és társas kapcsolatok:** a család, barátok, rokonok bemutatása, köszönés és köszöntés, üdvözlés, ajándékozás, családtag külső megjelenésének, belső tulajdonságainak, szokásainak leírása.
- 2. Hétköznapi tevékenységek:** munkakötelezettség, szabadidő, munkák a házban és a ház körül.
- 3. Ünnepek:** Húsvét, nemzeti ünnepek.
- 4. Foglalkozás, tanulás:** iskola (téli-nyári vakáció), munkahely, munkakör, pályaválasztás, kereseti lehetőségek, munkahelyi körülmények, szabadságok.
- 5. Vásárlás:** csarnok, piac, gyógyszertár, vásárlási lehetőségek és tapasztalatok, árak, a fizetés módjai, hirdetések, reklám.
- 6. Öltözködés:** ruházati cikkek, lábbeli (hétköznapi, alkalmi, ünneplő).
- 7. Étterem:** ételek, italok, magyar és szerb ételek, italok.
- 8. Közlekedés, utazás:** útirány két pont között, kirándulás, utazás, autótartás.
- 9. Egészség, betegség:** orvosi igazolás, fogorvosnál, tünetek, egészséges életmód.
- 10. Posta, bank:** számla, folyószámla, kifizetés, befizetés, pénzváltás.

11. **Szabadidő, sport:** szabadidős tevékenységek, szórakozási lehetőségek, mozi, színház, sportmérkőzés, évszakok szerinti aktivitások.
12. **Város és falu:** háziállatok, vadállatok, növényvilág, a környék és a környezet leírása, a város vagy település, ill. kerület bemutatása, ahol lakik.
13. **Épületek, helyiségek:** lakás, ház, helyiségek, bútorok, lakberendezés.

B2 (KÖZÉP)SZINT

KINEK SZÓL: Alapfokú magyar nyelvtudású (B1 szint), nyelvi ismereteiket és kommunikációs készségüket fejleszteni kívánó személyeknek.

CÉL: A mindennapi élet és szakmai tevékenység során előforduló, az önálló magyar nyelvi kommunikációhoz szükséges ismeretek kialakítása. A tanulónak meg kell értenie az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is beleértve. Folyamatos és természetes módon olyan szintű normális interakciót tudjon folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tudjon alkotni sokféle témában, és ki tudja fejteni véleményét egy-egy aktuális témáról úgy, hogy egyúttal részletezze a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanulónak meg kell tudnia érteni a tartalmi és nyelvi szempontból összetett beszéd – vagy egyéb közvetített hanganyagok – főbb gondolatait mind konkrét, mind elvont témákban. Figyelemmel tudja kísérni az anyanyelvi beszélők közötti élénk társalgást. A gyakori társalgási témákon túlmenően, szakterületének megfelelő szaknyelvi témákban is képes érvényesíteni nyelvi készségeit. Hosszabb konferenciákat és beszédeket tud figyelemmel kísérni, és ha a téma közel áll hozzá, az összetettebb indoklásokat is megért. A tanulónak ismernie kell a magyar beszédközösség legfontosabb mindennapi kommunikációs és kulturális szokásait, konvencióit. Nehézség nélkül megérti a tájékoztató jellegű tévéműsorokat és standard nyelvváltozatban készült filmeket.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló nagyfokú önállósággal tud olvasni, széleskörű aktív olvasási szókinccse van, ki tud szűrni információt, fontos gondolatokat, adott esetben szakmai összefüggéseket. El tudja dönteni, hogy mennyire érdemes a szövegbe belemélyedni. A tanuló összetettebb és elvontabb írott szövegeket is megért, durva félreértés nem fordul elő. Olyan aktuális kérdésekkel foglalkozó cikkeket és jelentéseket ért meg, amelyekben a szöveg írója kifejti saját nézeteit.

BESZÉDKÉSZSÉG

Viszonylagos könnyedséggel tudja magát kifejezni érdeklődési köréhez és szakmájához kapcsolódó témákban. Természetes módon, folyékonyan, könnyedén tud kommunikálni általános, tanulmányi, szakmai vagy szabadidővel kapcsolatos témák széles körében. Tud információt cserélni, elvontabb kulturális témákban is ki tudja fejteni gondolatait. Érthetően tud folyamatosan beszélni, egyenletes beszédtempóval, amely lehetővé teszi a rendszeres

interakciót anyanyelvű beszélőkkel, anélkül, hogy az bármelyik fél számára megerőltető lenne. Azonban még mindig kerüli az elvontabb lexikai síkokat, beszéde nem idiomatikus.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

A tanuló megtanul egyszerű, összefüggő, világos, részletes szöveget írni számos, az érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Az esetleges nyelvtani hibák az olvasót a szöveg megértésében nem akadályozzák. Ki tud fejezni különböző érzelmi fokozatokat, adatokat és érveléseket összegez és értékel. Ha levelet ír, reagálni tud a levelező partner nézeteire, véleményére. Szövegalkotására jellemző a grammatikai biztonság, kisebb mondatszerkesztési hibák előfordulhatnak, de ezek nem okoznak félreértést.

NYELVI ISMERETEK

Az elsajátított nyelvtani ismereteknek az automatizmusig való begyakorlása. Az ige jövő ideje és feltételes módja. A birtokragok és jelek begyakorlása. Idő-, mód-, állapotviszonyok begyakorlása. Igekötők.

TÉMAKÖRÖK/SZITUÁCIÓS KERETEK:

A már meglévő lexikai keret begyakorlása és új szavakkal, szerkezetekkel való bővítése.

- 1. A társaság és társas kapcsolatok:** családtagok közötti viszony, gyermek–szülő kapcsolatok, rokonsági kapcsolatok, születés, családi ünnepek, családi hagyományok.
- 2. Otthon:** otthonteremtés, lakáshelyzet; az ideális lakóhely, a lakásfenntartás kérdései (költségek), edények, ágynemű, konyhagépek és berendezések, számítógép, tévé.
- 3. Hétköznapi tevékenységek:** házi rend: lehetőségek és tiltások, kedvenc állatok a lakásban, udvar és kert.
- 4. Étkezés:** ételek elkészítésének módja, receptek, egészséges táplálkozás.
- 5. Ünnepek:** karácsony, vallási ünnepek.
- 6. Környezetünk:** az élő és élettelen természet, élőlények, ökológia.
- 7. Foglalkozás, tanulás:** hagyományos és új foglalkozások, oktatási szintek, iskolatípusok, vizsgák, értékelés, osztályozás.
- 8. Vásárlás:** kozmetikai cikkek, bevásárlóközpontok, leárazások, megtakarítás, vásárlási szokások, ajándékozás, szolgáltatások: autójavítás, fodrász, tisztító stb.
- 9. Öltözködés:** munkaruha, egyenruha, kiegészítők, bizsu.
- 10. Közlekedés, utazás:** nyaralás, telelés, hivatalos út, közlekedési szabályok, közlekedési morál, közlekedési gondok, az utazás megszervezése.
- 11. Egészség, betegség:** általános orvosi vizsgálat, orvosi rendelő, kórház, kórházi osztályok.
- 12. Posta, bank:** számla, betét, hitel, pénz és pénznemek, szolgáltatások: posta, telefon, internet.
- 13. Szabadidő:** tévéműsorok, szórakozás, színház, mozi, számítógépes kommunikáció, folyóiratok, könyvek, egyéni érdeklődés, hobbi, játék.
- 14. Sport:** sportágak, egyes sportok szabályai, sportfelszerelés, sportszerek.
- 15. Számok:** matematikai műveletek.
- 16. Város és falu:** városrészek, települések jellemzői, terek, sugárutak, parkok.
- 17. Épületek, helyiségek:** középületek és foglalkoztatottjaik.

C SZINT

C1 (HALADÓ)SZINT

KINEK SZÓL: Középfokú magyar nyelvtudású személyeknek (B szint), akik a családban sajátították el a nyelvet, esetleg az alsó osztályokat magyar nyelven végezték el, vagy pedig középfokú nyelvvizsgát tettek.

CÉL: A tanuló biztonsággal tudja használni a magyar nyelv teljes eszköztárát a mindennapi élethelyzetekben és szakmai tevékenység során.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanuló egészében és részleteiben is megérti az igényes, változatos és hosszú szóbeli megnyilatkozásokat is, beleértve a rejtett jelentéstartalmakat. Megért bármilyen hosszabb személyes vagy hivatalos párbeszédet. Meg tudja érteni a felvett és közvetített hanganyagok széles körét, mely bizonyos mértékben eltér a köznyelvi normától, figyelemmel tudja kíséni az anyanyelvi beszélők közötti élénk társalgást. A szövegből az apróbb részleteket is kihallja. Megérti a szövegekben megfogalmazott tényállást és a közlési szándékot, és meg tudja különböztetni a véleményt a tényközléstől. Fel tudja ismerni az idiómák és a köznyelvi fordulatok széles körét, valamint a stílusrétegbeli váltásokat. A hosszabb beszédet figyelemmel tudja kíséni még akkor is, ha nem világosan van megszerkesztve, és ha az összefüggésekre csak utalnak, de nem fogalmazzák meg nyíltan.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló megérti a változatos témájú és stílusú írott szövegeket, felismeri a lényeges stílusjegyeket. Részletesen meg tud érteni hosszú, összetett, igényesebb szövegeket, akár kapcsolódnak szakterületéhez, akár nem. Azonosítja az apróbb részleteket, beleértve az attitűdöket, valamint a burkolt és kifejtett véleményeket, a rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli.

BESZÉDKÉSZSÉG

A tanuló folyamatosan, jól tagoltan, zavaró akcentus nélkül, pontos hangsúlyokkal és többnyire helyes intonációval beszél anélkül, hogy túl sokszor kényszerülne arra, hogy keresse a kifejezéseket. A magyarra jellemző bonyolultabb szerkezeteket, állandósult szókapcsolatokat természetes ritmusban használja. A tanuló képes minden lényeges kommunikatív funkciót szóban megoldani: folyamatos társalgást folytat általános és személyes témáról, tájékoztatást ad, beszámol nemcsak személyes, hanem közérdekű eseményekről is, véleményét árnyaltan kifejezi, és érdekeit nyelvileg összetett módon kifejezésre juttatja. Képes a közérdekű témákról elvontabb szinten is állást foglalni, és ezen a szinten érvelni is képes. Az ehhez szükséges magyar vonatkozású társadalmi és művelődési háttérismereteknek is birtokában van. A nyelvet rugalmasan és hatékonyan tudja használni társalgási, tanulmányi és szakmai célokra. Széles körű szókincse van, jól tudja használni az idiomatikus szerkezeteket, valamint a szókincsből hiányzó kifejezéseket körülírással pótolja.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

A tanuló képes komplex közlési szándékot írásban kifejezni: részletes tájékoztatást adni, beszámolni eseményekről, véleményét vagy mások véleményét adekvát módon közvetíteni és helyesen használni szövegszintű nyelvi eszközöket. A tanuló képes mind általános, mind szakmai, mind tanulmányi célokból világos, részletes, jól szerkesztett – a magyar nyelv szellemének megfelelő – gyakorlatilag hibamentes szöveget alkotni, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. A tanuló ismeri az irodalmi köznyelvet, felismeri a nem-standard nyelvváltozatokat, és jártassága segítségével képes tiszteletben tartani a célnyelv nyelvi-kulturális szokásait, konvencióit. Nézeteit kiegészítő gondolatokkal, érvekkel és megfelelő példákkal fejti ki. Ha levelet ír, rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Ismeri és használja a nyelv árnyalatait, a grammatikai helyesség magas szintjét következetesen fenn tudja tartani.

NYELVI ISMERETEK

Az állítmány, alany, tárgy, határozók, jelzők. A birtokos jelző, a mód és állapothatározók. Ok és célhatározó. Feltételes mód. Modális igék. Mellérendelő mondatok.

TÉMAKÖRÖK/SZITUÁCIÓS KERETEK:

A már meglevő lexikai keret begyakorlása és új szavakkal, szerkezetekkel való bővítése.

- 1. A társaság és társas kapcsolatok:** konfliktusmegoldás a családban, baráti körben, kamaszkor, hajléktalanok.
- 2. Jellemzés:** külső és belső tulajdonságok leírása.
- 3. Étkezés:** növényi és állati eredetű táplálék, diéták, szeszes és üdítőitalok, a magyar konyha, önkiszolgáló éttermek.
- 4. Lakáskultúra:** a lakás karbantartása, berendezése, anyagok a lakásban (fa, textília, műanyag), szerszámok.
- 5. Közlekedés, utazás:** nyilvános közlekedés igénybevétele, forgalom, szabálysértés, baleset, utazási tapasztalatok, külföldi vendégek.
- 6. Növény- és állatvilág:** a növények családja, jelentősége, állatfajták.
- 7. Földrajzi ismeretek:** világrészek, térkép, világűr, földrajzi alakzatok, éghajlat, időjárás-előrejelzés, időjárási viszonyok.
- 8. Zene:** népzene, tánczene, tánc (hagyományos és modern táncok), hangverseny.
- 9. Egészség, betegség:** diagnosztika, gyógynövények, gyógymódok, társadalmi biztosítás, orvostudomány, hálapénz, orvos–beteg viszony.
- 10. Irodalom:** népköltészet és műköltészet, irodalmi műfajok.
- 11. Sport:** téli és nyári sportok, csapat- és egyéni sportok, ismert sportolók.
- 12. Ipar:** gyáripar és kézművesség, gazdálkodás.
- 13. Eredet:** múlt, ősök és utódok.

C2 SZINT (MESTERFOK)

KINEK SZÓL: Aki csiszolni, tökéletesíteni szeretné nagyfokú magyar nyelvi ismereteit, tehát akinek már C1-es szintű nyelvtudása van.

CÉL: A tanuló könnyedén megért mindent, amit hall vagy elolvas. Koherens beszéd formájában össze tudja foglalni az írott vagy hallott szövegekből kiszűrt információkat, felidézve az érveléseket és leírásokat. Spontán módon tudja kifejezni magát, folyékonyan és pontosan, az apróbb jelentésárnyalatok megkülönböztetésével.

BESZÉD

BESZÉDÉRTÉS

A tanuló könnyedén megért előszóban vagy a médiában közölt bármilyen megnyilatkozást, szöveget, még akkor is, ha gyors tempóban hangzik el.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

A tanuló bármilyen erőfeszítés nélkül bármilyen szöveget meg tud érteni, beleértve az elvont, szerkezetileg és nyelvileg összetett szövegeket is, mint amilyenek a kézikönyvek, szakszövegek és irodalmi alkotások.

BESZÉDKÉSZSÉG

A tanuló részt tud venni bármilyen párbeszédben vagy vitában, jól ismeri a magyar nyelvre jellemző állandósult kifejezéseket, szólásokat. Folyékonyan tud beszélni és jelentésbeli árnyalatokat érzékeltetni. Ha mégis nehézségekbe ütközne, az általa nem ismert kifejezéseket oly módon tudja körülírni, hogy a beszédpartner ne érzékelje.

A tanuló világosan és érthetően tud jellemezni, a kontextusnak megfelelő stílusban olyan hatékony logikai szerkezetekkel fogalmazni, amely a beszélgetőtársat segíti a fontos részletek felismerésében és megjegyzésében.

ÍRÁS

ÍRÁSKÉSZSÉG

A tanuló világos szerkezetű, megfelelő stílusú, könnyen követhető szöveget tud alkotni. Bonyolult levelet, jelentést vagy cikket tud szerkeszteni, amelyben oly módon fejt ki érveit, hogy az olvasónak megkönnyítse a lényeges mozzanatok felismerését és megjegyzését. Rezümét, könyv- és tanulmány-bemutatókat tud írni.

NYELVI ISMERETEK

A kommunikációs kompetenciák továbbfejlesztésére irányuló ismeretek: szükséglet, szándék, kívánság kifejezése, javaslattevés, engedélykérés, emocionális állapotok kifejezése. Szóképzés, összetett szavak. Feltételes mód múlt ideje. Összetett és kettős határozók kifejezése. Alárendelő mondatok.

TÉMAKÖRÖK/SZITUÁCIÓS KERETEK:

A már meglévő lexikai keret begyakorlása és új szavakkal, szerkezetekkel való bővítése.

1. A társaság és társas kapcsolatok: a családtagok családi állapota, a család és a házasság intézményének problémái, különböző generációk együttélése, idősek a társadalomban.

2. **Jellemzés:** szellemi kapacitás, emocionális tulajdonságok, nemzetiség, felekezeti hovatartozás.
3. **Ünnepek:** ünnepi szokások, hagyomány, népi hiedelmek.
4. **Ökológia:** környezetszennyezés, természetvédelem.
5. **Szakterminológia:** a főbb tudományágak legfontosabb szakkifejezései (a csoport összetételétől függően), társadalmi és természettudományok.
6. **Öltözködés:** öltözködési stílusok, divat.
7. **Étkezés:** hagyományos ételek, nemzeti ételkülönlegességek, fűszerek, az étkezéssel és ivással kapcsolatos szokások Magyarországon és Szerbiában.
8. **Egészség, betegség:** függőségi betegségek, elvonókúrák, fogyókúrák, alternatív gyógymódok, szervátültetés, orvosi és erkölcsi problémák.
9. **Szabadidő, sport:** hobby, szabadidős foglalkozások, torna, erőnlét, sportrendezvények.
10. **Sajtó:** újságok, folyóiratok, cikkek.
11. **Művelődéstörténet:** jelentős egyéniségek, műalkotások, műemlékek, alkotók, tudósok életrajza.
12. **Zene:** hangszerek, hangversenyek, fesztiválok.
13. **Tudomány:** ismeretterjesztő témák, tudományos vívmányok, informatika, digitális kommunikáció (mobil telefon, világháló).
14. **Turizmus:** legfontosabb idegenforgalmi helyek Magyarországon, utazási irodák.
15. **Továbbképzés:** tanulási lehetőségek Szerbiában, Magyarországon, Európában.